

วิจัยในชั้นเรียน

เรื่อง ผลลัพธ์การเรียนรู้ตามกรอบคุณวุฒิอุดมศึกษาแห่งชาติ จากการฝึกปฏิบัติ
วิชา พย.1320 ปฏิบัติการพยาบาลบุคคลที่มีปัญหาทางจิต ตามการรับรู้ของนักศึกษา

ผู้รับผิดชอบ อาจารย์อรัญญา บุญธรรม

ความเป็นมาและความสำคัญ

ตามประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๒ กำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาบริหารจัดการหลักสูตรเพื่อให้บัณฑิตมีผลการเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) ซึ่งในปีการศึกษา 2555 ผู้รับผิดชอบวิชา พย.1320 ปฏิบัติการพยาบาลบุคคลที่มีปัญหาทางจิต ได้ออกแบบการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์รายวิชา รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดผลการเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ทั้ง 6 ด้านเป็นปีแรก ผู้วิจัยในฐานะผู้รับผิดชอบวิชาจึงต้องการประเมินผลการจัดการเรียนการสอนในวิชาดังกล่าวว่า การจัดประสบการณ์ให้ฝึกภาคปฏิบัติในหอผู้ป่วยจิตเวชเป็นเวลา 2 สัปดาห์ และปฏิบัติงานสุขภาพจิตและจิตเวชในชุมชนเป็นเวลา 2 สัปดาห์นั้นสามารถทำให้เกิดผลการเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติตามที่กำหนดไว้หรือไม่ โดยการวิจัยในครั้งนี้ได้ศึกษาตามการรับรู้ของผู้เรียน ทั้งนี้เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลนำเข้าในการจัดการเรียนการสอนภาคปฏิบัติในปีการศึกษาต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อศึกษาผลการเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ตามการรับรู้ของผู้เรียนในวิชา พย.1320 ปฏิบัติการพยาบาลบุคคลที่มีปัญหาทางจิต

กลุ่มตัวอย่าง นักศึกษาปี 3 ที่จบการฝึกภาคปฏิบัติวิชา พย.1320 ปฏิบัติการพยาบาลบุคคลที่มีปัญหาทางจิต ปีการศึกษา 2555 เลขที่ 69-136 จำนวน 67 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เรียนต่อผลการเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ที่สร้างขึ้นตามหมวดที่ 3 การพัฒนาผลการเรียนรู้ ใน มคอ.4 วิชา พย.1320 ปฏิบัติการพยาบาลบุคคลที่มีปัญหาทางจิต

การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (ใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน)

งบประมาณที่ใช้ในการทำวิจัย ไม่มี

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

1. อธิบายให้นักศึกษาเข้าใจวัตถุประสงค์ของการวิจัย ความปลอดภัยในการให้ข้อมูล รวมถึงการนำเสนอข้อมูลในภาพรวมเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักศึกษารุ่นต่อไป
2. อธิบายคำชี้แจงแบบสำรวจความคิดเห็นต่อผลลัพธ์การเรียนรู้ตามกรอบคุณวุฒิอุดมศึกษาแห่งชาติ โดยคะแนนเต็มในแต่ละข้อเท่ากับ 10 คะแนน และให้นักศึกษาทบทวนว่าการฝึกภาคปฏิบัติในวิชา พย.1320 ปฏิบัติการพยาบาลบุคคลที่มีปัญหาทางจิต (หอผู้ป่วยจิตเวช และจิตเวชชุมชน) ส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ในแต่ละข้ออย่างน้อยเพียงใด

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ นำข้อมูลที่ได้มาวางแผนการจัดการเรียนการสอนวิชา พย.1320 ปฏิบัติการพยาบาลบุคคลที่มีปัญหาทางจิตในปีการศึกษาต่อไป

ผลการวิจัย

ข้อ	ผลลัพธ์การเรียนรู้	X (10คะแนน)	SD	อันดับ
1	มีระเบียบวินัย และซื่อสัตย์	10.00	.51	1
2	ปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพและมีความสามารถจัดการกับปัญหาจริยธรรมในการดำรงชีพและในการปฏิบัติงานในวิชาชีพการพยาบาล	10.00	.55	1
3	มีความรู้และความเข้าใจในสาระสำคัญของกระบวนการพยาบาล และการนำไปใช้	9.08	.98	13
4	ตระหนักรู้ในศักยภาพและสิ่งที่เป็นจุดอ่อนของตนเพื่อพัฒนาตนเองให้มีความสามารถเพิ่มมากขึ้นสามารถนำไปสู่การปฏิบัติการพยาบาล การสอน การแสวงหาความรู้ที่มีประสิทธิภาพและการเป็นผู้นำที่เข้มแข็ง	9.50	.82	9
5	สามารถสืบค้นและวิเคราะห์ข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย	9.16	.86	12
6	สามารถคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ โดยใช้องค์ความรู้ทางวิชาชีพและที่เกี่ยวข้องรวมทั้งใช้ประสบการณ์เป็นฐานเพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่ปลอดภัยและมีคุณภาพ ในการให้บริการการพยาบาล	9.08	.96	13

7	สามารถปรับตัวและมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ใช้บริการ ผู้ร่วมงาน และผู้บังคับบัญชา	10.00	.55	1
8	สามารถทำงานเป็นทีมในบทบาทผู้นำและสมาชิกทีม ในทีม การพยาบาลทีมสุขภาพ และทีมในชุมชนของระบบสุขภาพ ในบริบทหรือสถานการณ์ที่แตกต่าง	9.25	.86	11
9	สามารถสื่อสารภาษาไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งการพูด การฟัง การอ่าน การเขียนและการนำเสนอรวมทั้งสามารถ อ่านวารสาร และตำราภาษาอังกฤษอย่างเข้าใจ	10.00	.51	1
10	สามารถเลือกและใช้รูปแบบการนำเสนอสารสนเทศตลอดจน ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับสถานการณ์	9.92	.72	8
11	สามารถปฏิบัติทักษะการพยาบาลอย่างเป็นองค์รวมโดย ประยุกต์ใช้ศาสตร์และศิลปะทางการพยาบาลรวมทั้งใช้ กระบวนการพยาบาล หลักฐานเชิงประจักษ์และการสื่อสาร เชิงบำบัดในการพยาบาลบุคคลครอบครัว และชุมชน	10.00	.53	1
12	สามารถปฏิบัติภารกิจการสร้างเสริมสุขภาพการป้องกันโรคการ รักษาพยาบาล การบำบัดการบรรเทาอาการ และการฟื้นฟู สุขภาพ แก่ผู้ใช้บริการทุกภาวะสุขภาพและทุกช่วงวัย	9.33	1.06	10
13	สามารถปฏิบัติกรพยาบาลด้วยความเมตตา กรุณา และเอื้อ ออาทรโดยยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรมและกฎหมาย	10.00	.51	1
14	สามารถปฏิบัติกรพยาบาลโดยคำนึงถึงความเป็นมนุษย์ สิทธิของผู้ป่วยความเป็นปัจเจกบุคคลและความหลากหลาย ทางวัฒนธรรม	10.00	.51	1
15	แสดงภาวะผู้นำในการปฏิบัติงานสามารถบริหารทีมการ พยาบาลทีมสหสาขาวิชาชีพในหน่วยบริการสุขภาพและใน ชุมชน	8.13	1.22	15

จากผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างรับรู้ว่าการฝึกภาคปฏิบัติในวิชา พย.1320 ปฏิบัติการพยาบาล บุคคลที่มีปัญหาทางจิต ส่งผลให้เกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ทุกข้อ โดยค่าเฉลี่ยที่สูงสุดเท่ากับ 10 และต่ำที่สุดเท่ากับ 8.43 ซึ่งข้อที่ได้คะแนนเฉลี่ยสูงที่สุดเป็นอันดับ 1 ได้คะแนนเท่ากับ 10 มีจำนวน 7 ข้อ ได้แก่ ข้อที่1 มีระเบียบวินัยและซื่อสัตย์ ข้อ2 ปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพและมีความสามารถจัดการกับปัญหาจริยธรรม ในการดำรงชีพและในการปฏิบัติงานในวิชาชีพการพยาบาล ข้อ6 สามารถปรับตัวและมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับ ผู้ใช้บริการ ผู้ร่วมงานและผู้บังคับบัญชา ข้อ8 สามารถสื่อสารภาษาไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งการพูด การ ฟังการอ่าน การเขียนและการนำเสนอรวมทั้งสามารถอ่านวารสาร และตำราภาษาอังกฤษอย่างเข้าใจ ข้อ10 สามารถปฏิบัติทักษะการพยาบาลอย่างเป็นองค์รวมโดยประยุกต์ใช้ศาสตร์และศิลปะทางการพยาบาลรวมทั้ง ใช้กระบวนการพยาบาล หลักฐานเชิงประจักษ์และการสื่อสารเชิงบำบัดในการพยาบาลบุคคลรอบครัว และ ชุมชน ข้อ12 สามารถปฏิบัติการพยาบาลด้วยความเมตตา กรุณา และเอื้ออาทรโดยยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรมและกฎหมาย และ ข้อ13 สามารถปฏิบัติการพยาบาลโดยคำนึงถึงความเป็นมนุษย์ สิทธิของผู้ป่วย ความเป็นปัจเจกบุคคลและความหลากหลายทางวัฒนธรรม อันดับ 8 ได้แก่ ข้อ10 สามารถเลือกและใช้ รูปแบบการนำเสนอสารสนเทศตลอดจนใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพและ เหมาะสมกับสถานการณ์ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 9.92 อันดับ 9 ได้แก่ ข้อ4 ตระหนักรู้ในศักยภาพและสิ่งที่เป็น จุดอ่อนของตนเพื่อพัฒนาตนเองให้มีความสามารถเพิ่มมากขึ้นสามารถนำไปสู่การปฏิบัติการพยาบาล การสอน การแสวงหาความรู้ที่มีประสิทธิภาพและการเป็นผู้นำที่เข้มแข็ง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 9.50 อันดับ 10 ได้แก่ ข้อ12 สามารถปฏิบัติการการสร้างเสริมสุขภาพการป้องกันโรคการรักษาพยาบาล การบำบัดการบรรเทาอาการ และ การฟื้นฟูสุขภาพ แก่ผู้ให้บริการทุกภาวะสุขภาพและทุกช่วงวัย ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 9.33 อันดับ11 ได้แก่ ข้อ8 สามารถทำงานเป็นทีมในบทบาทผู้นำและสมาชิกทีม ในทีมการพยาบาลทีมสุขภาพ และทีมในชุมชนของระบบ สุขภาพในบริบทหรือสถานการณ์ที่แตกต่าง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 9.25 อันดับ12 ได้แก่ ข้อ5 สามารถสืบค้นและ วิเคราะห์ข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย ค่าเฉลี่ย9.16 อันดับ 13 ได้แก่ ข้อ3 มีความรู้และความเข้าใจใน สาระสำคัญของกระบวนการพยาบาล และการนำไปใช้มีความรู้และความเข้าใจในสาระสำคัญของกระบวนการ พยาบาล และการนำไปใช้ และข้อ6 สามารถคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ โดยใช้องค์ความรู้ทางวิชาชีพและที่ เกี่ยวข้องรวมทั้งใช้ประสบการณ์เป็นฐานเพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่ปลอดภัยและมีคุณภาพ ในการให้บริการการ พยาบาล ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 9.08 และ อันดับ 15 ซึ่งมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 8.13 ได้แก่ แสดงภาวะผู้นำใน การปฏิบัติงานสามารถบริหารทีมการพยาบาลทีมสหสาขาวิชาชีพในหน่วยบริการสุขภาพและในชุมชน

จากผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่าการจัดการเรียนการสอนตามที่วางแผนไว้ในมคอ. 4 วิชา พย.1320 ปฏิบัติการพยาบาลบุคคลที่มีปัญหาทางจิต ส่งผลให้นักศึกษาเกิดการพัฒนาผลการเรียนรู้ครบทั้ง 6 ด้าน รวม 15 ข้อ ตามที่วางแผนไว้ โดยจากการสัมภาษณ์ผู้สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 คน นักศึกษามีความ คิดเห็นว่าการฝึกภาคปฏิบัติทั้งในหอผู้ป่วยจิตเวชและในชุมชนทำให้นักศึกษาสามารถให้การพยาบาลได้ครบ ทุกมิติ โดยการปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยจิตเวช จะได้ประสบการณ์ในมิติการรักษาพยาบาล ส่วนการฝึก ภาคปฏิบัติในชุมชนทำให้นักศึกษาได้เข้าใจบทบาทของพยาบาลจิตเวชในมิติสร้างเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค

และการฟื้นฟูสุขภาพ และนอกจากนี้การฝึกปฏิบัติงานด้านจิตเวชในชุมชนยังส่งเสริมให้นักศึกษาได้
ประสบการณ์ในการให้การดูแลผู้ใช้บริการทุกช่วงวัย และครอบคลุมถึงครอบครัวและชุมชน

การนำผลการวิจัยมาใช้ประโยชน์

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นจึงเป็นข้อมูลนำเข้าในการจัดการเรียนการสอนวิชา พย.1320 ปฏิบัติการ
พยาบาลบุคคลที่มีปัญหาทางจิต ในปีการศึกษา 2557 โดยวางแผนให้การดูแลด้านสุขภาพจิตแลจิตเวชทั้งใน
หอผู้ป่วยจิตเวช และในชุมชน